

lad“ Коллара), че въобще славянскиятъ езикъ е по-развитъ отъ сичките други европейски езици и че той е добилъ по-напредъ отъ сичките други своето съвършенство. Въ съка народна славянска дума са заключава дълбока мисаль, която ни изображава характерътъ и занятията на народътъ съ най-живите бой.» Горски и Невоструевъ говоратъ за старо-българскиятъ езикъ, т. е. за езикътъ на първите български апостоли, следуещето: „Ние свободно можемъ да кажемъ, че едва ли ще дада съ памъри другъ преводъ, на когато езикътъ по своятъ съставъ да са приближава толкова много до гръцкиятъ оригиналъ и по своето достойниство да сътвърдува на възвишенностъта, на величието и на сладостта, съ които са излагатъ христовите „словеса,“ до колкото първоначалниятъ славянски преводъ. Извѣстно е, че неговите рѣчи сѫ мърни, гладки и благозвучни, неговите форми сѫ величествени, изящни, правилни и разнообразни, същото въобще, по мнѣнието на филологите, са отличаватъ древните езици отъ най-новите. Тая мърностъ, това разнообразие на формите и тая красота на израженията сѫставляватъ пълните и усъчените форми, които са сѫблюдаватъ въ иѣкои случаи въ склоненията и въ спрѣженията, еднообразните окончания въ иѣкои падѣжи на сѫществителните, строго сѫблюдение на двойственните числа въ склоненията и въ спрѣженията, двѣте неокончателни наклонения, простото и недостигателното, и иѣкои други форми и измѣнения, които днесъ сѫ излѣзле вече изъ „употрѣбление“*). Съ една дума, св. Кирилъ и Методий сѫ знаѣле своятъ езикъ окончателно и употребиле сѫ го въ сичката негова красота.

*.) Изъ ръкописното описание на старите памѣтици отъ Горски и Невоструева. Това описание, както ни са чини, о излѣзло вече изъ подъ печать.